

Gosp. dopisnik našteva, da oskrbovanje mežnarije 150 gold. stane. To ni tako. Poznam fare, kjer učitelj mežnarijo kakemu sosedu za 40 ali 50 gld. letne plače prepusti in se potlej celó nič ne briga za mežnarstvo; ali pa prepusti oskrbniku mežnarstva kak kos zemlje, ktere čisti vžitek se z 40 do 50 gold. vjema. Res je to, da en hlapec na leto blizo 150 gold. stroškov naredi; al tak človek ne opravlja samo mežnarstva, ampak tudi druga dela, ki v službo hlapcev spadajo, postavimo, kmetovanje, delo pri drvih itd. To velja pri farah, kjer farovski hlapec tudi mežnarijo opravlja, toraj tudi pri hlapcih učiteljev. Poznal sem učitelja, kteremu so vseč bili dohodki, ki jih je bližnji sosed za oskrbovanje mežnarije imel; opiraje se na svoj dekret, v kterem je bil tudi kot mežnar postavljen, je tožil svojega fajmoštra pri škofijskem konzistoriji, da se mu dohodki kratijo. Dobil je res pravdo; oskrbovanje mežnarstva se je priznalo učitelju, ki si je najel hlapca, kteremu pa razen mežnarije ni imel dati nobenega družega opravka. Kako bi se bil iz te zadrege izkopal, ne vem, ker je kmalu potem umrl. — V resnici toraj je mežnarija le bistven del službe učiteljevega ali farovškega hlapca, in ta služba ne stane do 150 gld., ampak le kakih 40–50 gold.; kar je čez, je le plača za mnogovrstno delo pri hiši in kmetovanji.

Stroške organista našteje gosp. dopisnik najmanj do 30 gold. Jaz pa mislim, da v tej reči nima učitelj nobenih stroškov, ako jih noče sam imeti. — Še pod ranjkim knezo-škofom je fajmoštrom došla okrožnica, v kateri so bile Riharjeve pesmi in pesmi drugih skladateljev priporočane. Karkoli take muzikalije in bukve veljajo, sme se v cerkveni račun djati. Takih stroškov mi ni škofijsko pregledovanje cerkvenega računa še nikoli ovrгло. — Mehovi se tlačijo ali zastonj ali pa cerkev za to delo kaj plača. Organist tega ni dolžan plačevati. Pri črnih mašah se plačuje za tlačenje mehov po 15 kr., kteri se tudi v zneske pogrebščin vpišejo. — Za petje na koru in pri procesiji sv. Rešnjega Telesa plačujemo po 12 ali več gold. na leto. — Ako organist tudi sam prostovoljno kaj privrže, mu nihče ne brani, dolžan pa ni.

Ker ravno zdaj, kakor slišimo, gré za to v dežel-nem zboru, da se po novih postavah vredijo razmere učiteljev ljudskih šol, mislim sem, naj pojasnim tudi jaz po svojih skušnjah orglarstvo in mežnarstvo. Duhovnim bode gotovo vseč, da učitelji imajo kar spada v učiteljstvo, cerkvi pa, kar je cerkvenega; ali bodo pa učitelji po novih vredbah tudi na dobičku, bode prihodnost učila, kajti ni vse novo hvale, ne vse staro graje vredno.

Mnogovrstne novice.

* Čedalje več Prusov v Avstriji. Pruska družba želi kupiti sloveče „Herkulove toplice“ pri Mehadiji na Ogerskem. Ker pa ima te toplice nekdo v zakupu (najemu) še za 16 let, zato mu hoče družba najemščino odkupiti s poldrugim milijonom gold.

* 22 Turkov delavcev je zdaj na Dunaji, da se učijo marsikaj, česar bodo Turki potrebovali, da bodo reči, ki jih pošljejo iz Turškega v Dunajsko razstavo, lepo razpostavljene. To so prav pridni in tihi ljudje, tako, da se jim nemške klepetulje čudijo, da tako tiho in točno opravljajo naloge svojega ravnatelja.

Deželni zbori.

Deželni zbor kranjski.

V 5. seji dne 22. novembra je po prebranem in odobrenem zapisniku 4. seje gosp. deželni glavar pri-

občil telegram iz Dunaja, po kterem presvitla cesarica hvalo izreka za čestitanje deželnega zbora o njenem godu, potem pa naznanil sledeči peticiji: a) primarja dr. Pestotnika za vštetev v državni službi dovršenega časa pri primerjenji penzije eventuelno tudi priznanje 1. desetletnice, b) krajnih občin Turjak, Lužarje, Videm in Podgora, da bi se rudarska cesta od Kneja do Karlovica vvrstila med skladne (kantonske) ceste. Prva prošnja se izroči finančnemu, druga cestnemu odseku. Potem je izročil dr. Poklukar in sodrugi interpelacijo do c. k. vlade: ali jej je znano ali pa hoče pozvedeti, kaj se je z lanskimi prošnjami zarad nepogojne sprejeme oseb in blaga na Rudolfovem kolodvoru v Ljubljani zgodilo, in ali hoče njih ugodno rešitev pospeševati? — Vladni zastopnik je brž odgovoril na to, da so se prošnje predložile c. k. ministerstvu kupčijstva, in da bode zdaj vnovič to reč sprožil pri ministerstvu v smislu interpelacije. — Poslanec Matija Koren z družimi je izročil interpelacijo do c. k. vlade: ali misli deželni zbor vprašati, kako on sodi o dokončni določbi sedeža c. k. okrajnega glavarstva, c. k. sodišča in davkarstva Planinskega, oziroma da bi uradni sedež v Planini še ostal. Vladni zastopnik obljubi na to odgovoriti v eni prihodnjih sej. — Poslanec J. N. Horak z družimi izroči predlog, da bi se postavno uravnavali davki pridobitnih in gospodarskih društev osnovanih na principu samostalne pomoči. Deželni glavar obljubi, da bode utemeljenje tega predloga djal na dnevni red prihodnje seje. Prošnja županov davkarskega okraja Postojnskega, Bistriškega, Senožeškega in Vipavskega, da bi se stroški odgonstva kakor doslej nakazovali iz deželnega zaklada, izroči občinski odsek finančnemu odseku.

Po vsem tem se prestopi na obravnavo dnevnega reda. Predlog finančnega odseka o proračunu zaklada posilne delalnice za leto 1873. (potrebščine 46.238 gold. 25 kr., dohodki 43.945 gold. 50 kr., toraj primanjka 2292 gold. 75 kr., ktera ima poplačati deželni zaklad) obvelja. Dalje obvelja predlog, da se prošnja paznikov posilne delalnice za povikšanje službenin ne vsliši. — Predlog finančnega odseka o proračunu deželno-kulturnega zaklada za leto 1873. (potrebščina 213 gld. 62½ kr., dohodki 977 gld. 25 kr., toraj presežek 763 gold. 62½ kr.) obvelja. — Predlog finančnega odseka o proračunu zaklada za zidanje norišnice za leto 1873. (potrebščina 431 gold. 9 kr., toraj presežek 4696 gld. 66 kr.) obvelja. — Tudi predlog finančnega odseka o proračunih kranjskih ustanovnih zakladov za l. 1873. obvelja (in sicer: Zaklad kranjskih dijaških ustanov: stroški 20.189 gold. 14 kr., dohodki 21.015 gold. 56½ kr., presežek 826 gold. 42½ kr. Zaklad kranjskih dekliških ustanov: stroški 1185 gold. 24½ kr., dohodki 1137 gold. 50 kr., primanjka 47 gold. 74 ½ kr. Zaklad učiteljske ustanove: stroški 607 gld. 26 kr., dohodki 636 gld. 89 kr., presežek 29 gold. 63 kr. Glavarjev zaklad za uboge: stroški 4752 gold. 9 kr., dohodki 7259 gold. 32½ kr., presežek 2507 gld. 23½ kr. Kranjski muzealni zaklad: stroški 1546 gold. 66½ kr., dohodki 1683 gold. 10 kr., presežek 136 gold. 43½ kr. Grof Saurauov ustanovni zaklad: stroški 132 gold. 35½ kr., dohodki 127 gold. 50 kr., primanjka 4 gold. 85½ kr. Zaklad Kalisterjeve ustanove: stroški 4115 gold., dohodki 4115 gold. Zaklad Holdheimove ustanove za gluhaneme: stroški 802 gold., dohodki 819 gold. 97 kr., presežek 17 gold. 97 kr. Wolfov ustanovni zaklad za gluhaneme: stroški 162 gold. 15½ kr., dohodki 880 gold. 66 kr., presežek 818 gold. 50½ kr. Baron Flödniggov zaklad za slepe: stroški 2230 gold. 74 kr., dohodki 2345 gold. 53 kr., presežek 114 gld. 79 kr. Ilirski zaklad za slepe: stroški